

**Przedmiotowy system oceniania**  
**BIOLOGIA**  
**Szkoła Podstawowa nr 5 im. Polskiej Macierzy Szkolnej w Czeladzi**

I. Przedmiotowy system oceniania z biologii opracowany w oparciu o:

1. Obowiązującą podstawę programową.
2. Rozporządzenie MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.
3. Statut i WSO.
4. Program nauczania biologii w szkole podstawowej wydawnictwa „Nowa Era”.

Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości,
- umiejętności,
- postawa ucznia i jego aktywność.

II. Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych z biologii i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu biologicznym,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- przekazanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania,
- prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

III. Zasady oceny pracy i osiągnięć uczniów:

1. Oceny wystawiane przez nauczyciela są jawne i uzasadniane dla ucznia i jego rodziców.
2. Dopuszczalne jest ocenianie następujących form aktywności ucznia:
  - sprawdziany;
  - kartkówki;
  - odpowiedzi ustne;

- aktywność na lekcji;
- prace domowe;
- udział w konkursach, kołach zainteresowań, projektach itp.

3. Sprawdzian musi być zapowiedziany tydzień przed jego planowanym terminem.
4. Jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu z przyczyn usprawiedliwionych, to powinien napisać go w ciągu 2 dwóch tygodni licząc od dnia, w którym przypada biologia.
5. Uczeń może poprawić każdą ocenę ze sprawdzianu w terminie dwóch tygodni od dnia oddania sprawdzonych prac.
6. Przy poprawianiu sprawdzianu otrzymana ocena wpisana jest do dziennika i przy ustalaniu oceny końcowej bierze się pod uwagę obydwie oceny. Poprawa jest dobrowolna i uczeń poprawia ocenę jeden raz.
7. Prace pisemne są punktowane.

Przy ustalaniu oceny przyjmuje się skalę przeliczaną wg. kryteriów:

celująca.....100% - 98%

bardzo dobra.....97% - 86%

dobra.....85% - 70%

dostateczna.....69% - 50%

dopuszczająca.....49% - 30%

niedostateczna.....29% - 0%

Średniej ważonej przyporządkowuje się ocenę szkolną następująco:

poniżej 1,80 niedostateczny (1)

od 1,81 do 2,50 dopuszczający (2)

od 2,51 do 3,50 dostateczny (3)

od 3,51 do 4,50 dobry (4)

od 4,51 do 5,50 bardzo dobry (5)

od 5,51 celujący (6)

Przy zapisie ocen częściowych dopuszcza się stosowanie znaków „+” i „-”.

Sprawdziany są obowiązkowe.

8. Nie oddanie pracy na sprawdzianie jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.
9. Ściąganie na pracach pisemnych jest równoznaczne z otrzymaniem 0 punktów.

10. Kartkówki mogą obejmować materiał z trzech ostatnich lekcji i są zapowiedziane.
11. Uczniowie nieobecni na kartkówkach mogą być odpytani, ale nie muszą ich pisać.
12. Uczeń, który opuścił więcej niż 50% przewidzianych na semestr lekcji, nie może być klasyfikowany z przedmiotu.
13. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji.
14. Brak zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń, nieprzygotowanie do lekcji odnotowane jest jako „ - „
15. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac pisemnych.
16. Uczeń może na lekcji otrzymać „+” za przyniesienie dodatkowych materiałów wykorzystywanych podczas lekcji, aktywność na lekcji, udzielanie poprawnych odpowiedzi, zaangażowaną pracę w grupie. Otrzymanie trzech plusów równa się ocenie bardzo dobrej. Uczeń może otrzymać za aktywność ocenę bardzo dobrą (bez zbierania plusów), jeżeli rozwiązał problem o znacznym stopniu trudności, wykazując się wiedzą i umiejętnościami.
17. Po nieobecności w szkole (choroba, zawody) uczeń ma obowiązek nadrobić zaległości i uzupełnić zeszyt.
18. Wypowiedzi ustne – stosowane w miarę możliwości, sprawdzane pod względem rzeczowości, stosowania języka biologicznego, wykorzystania w życiu codziennym, umiejętności formułowania dłuższej wypowiedzi. Przy wypowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji.
19. Nauczyciel systematycznie dokonuje obserwacji zachowania uczniów, w tym aktywności na lekcjach, umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, współpracy w zespole, udziału w dyskusjach prowadzących do wyciągnięcia wniosków i bierze to pod uwagę przy ustalaniu oceny końcowej.
20. Obowiązkiem każdego ucznia jest noszenie zeszytu przedmiotowego i podręcznika. Jeżeli uczeń nie posiada ich na lekcji, powinien zgłosić to nauczycielowi, a notatki z lekcji zapisywać w brudnopisie i przepisać je do zeszytu przedmiotowego do następnej lekcji. Prowadzenie zeszytu podlega ocenie.
21. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji jeżeli wrócił po co najmniej trzydniowej nieobecności w szkole.

22. Wystawienie oceny klasyfikacyjnej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych poprzez wyliczenie średniej ważonej:
- oceny ze sprawdzianów, udziału w konkursach międzyszkolnych - waga 3,
  - kartkówki i odpowiedzi ustne – waga 2,
  - pozostałe oceny są wspomagające; zadania domowe, praca w grupach, zeszyt ćwiczeń, aktywność na lekcji, projekty – waga 1.

#### V. Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią biologiczną,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje dodatkowe zadania i polecenia
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- w pracach pisemnych osiąga najczęściej od 98% do 100% punktów możliwych do zdobycia.
- bierze udział w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią.
- wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania, - wykazuje szczególne zainteresowania biologią,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach, - bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,

- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym,
- potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je,
- wykonuje prace i zadania dodatkowe
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 86% do 97% punktów możliwych do zdobycia.
- zeszyt przedmiotowy ucznia zasługuje na wyróżnienie.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny,
- wykonuje proste preparaty mikroskopowe,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji,
- w pracach pisemnych osiąga od 70% do 85% punktów.
- prowadzi prawidłowo zeszyt przedmiotowy.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 69 % punktów.
- Posiada zeszyt przedmiotowy oraz prowadzi go systematycznie.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
- jest mało aktywny na lekcji,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów.
- prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga poniżej 30 %,
- nie prowadzi systematycznie zapisów w zeszycie przedmiotowym.

VI. Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych:

1. Ocenianie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych dostosowane jest do jego indywidualnych potrzeb i możliwości. Uwzględnia ono zalecenia opinii lub orzeczenia PPP, zaangażowanie ucznia oraz postępy w nauce.
2. W przypadku prac pisemnych uczeń może otrzymać inną wersję kartkówki, sprawdzianu lub może być oceniany według innych kryteriów.

VII. Informowanie rodziców i uczniów o wymaganiach i postępach w nauce

1. Na pierwszej godzinie lekcyjnej z biologii uczniowie zostają zapoznani z PSO.
2. Nauczyciel informuje na bieżąco uczniów o postępach i trudnościach w nauce podczas zajęć lekcyjnych, konsultacji, zajęć pozalekcyjnych.
3. Nauczyciel informuje na bieżąco rodziców o postępach i trudnościach w nauce ucznia podczas rozmów indywidualnych, poprzez wpisy do zeszytów przedmiotowych, za pośrednictwem wychowawcy, podczas organizowanych spotkań z rodzicami.
4. Nauczyciel informuje rodziców o ocenach rocznych w terminie zgodnym ze Statutem Szkoły.
5. Ocena, którą uczeń otrzymuje z danej formy sprawdzenia wiadomości jest jawna i uzasadniona dla ucznia i jego rodziców.
6. Sprawdzone i ocenione prace pisemne ucznia są udostępniane uczniowi podczas omawiania ich na lekcji, uzasadnia się również punktację.
7. Sprawdzone i ocenione prace pisemne ucznia są udostępniane rodzicom podczas konsultacji dla rodziców lub podczas rozmów indywidualnych.